

nehéz itt föllépni. Ugyességet tanusított. Ideje volna már a magyar csikósokat a drótosítók által viselt fekete ing- és gatyából kivételközteini.

— 22. Munkácsy Flóra javára: Don Caesar de Bazán. Francia dráma. Metőleg vigjáték. — A közönség e kedvenc darabja már régóta nem került színpadra s a mostani új szereposztás által egészen új érdeket nyert. — A címszerepet Lendvai adá és többen aggodtak, hogy dicődött atyja e bravúrszerepét el fogja ejteni. Mi azonban bízunk a művészet koronázókének ifjú, életerős tehetségében s várakozásunkban nem csalatkoztunk. Sőt örömmel mondjuk, felül valánk mulva. Lendvai tökéletesen felfogá s a leghűbb, legelevenebb színekkel adá vissza a könnyelmű, de büszke, lovagias, rongyos ruhájában is szeretetreméltó, s utóbb a szerelem által egészen megmésosuló Don Caesart, s mesteri játékával annyira hatott a közönségre, hogy majd minden jelenete után több ízben is kihivatott. — A jutalmazott Munkácsy Flórát élénk taps- és koszurával üdvözölték, noha mai előadása gyöngé és bágyadt volt. — Tóth J. (Don José). Feleki (Károly) jól tölték be helyeiket. — Virányi L., háládatos szerepét egyhangúan, kedély nélkül adá. Fiatal embertől sokkal több melegséget várunk. — De hát Szentpétery és Kovácsné leléptével ki személyíté most Montfior marquis és az ő szeretetre méltó Gazellája spanyoliasz feszegető eredeti torzalakjait? — kérdi a vidéki közönség. Az első Tóth Soma, a másodikat Farkas József, — még pedig oly kitűnő sikerrel s komikai hatással, hogy majd minden szavuk, majd minden mozdulatuk jóízű kacagásra hangolá a közönséget, s nélkül, hogy tulzással lehetne őket vádolni. Már magában azon nevetséges disharmonia, miszerint Tóth Soma alacsony és kövér, Gazella képviselője pedig magas és sovány. — mulatságos látvány vala. — A spanyol táncot Belke Johanna, Retter Mari s az egész ballet-személyzet jól lejté. A szép számú közönség legnagyobb meglepődéssel hagyá el a színházat.

— 23. Éjszaka csillaga. Opera Meyerbeertől. — A tömérdék ismétlést már unni kezdi a fővárosi közönség s valami nagyszerű újonságot vár operánk lassu intézőitől.

— 24. Ira Aldridge jutalomjátékai: Lear király. Szomorujáték Shakespeare-től. E nagy feladatu szerepben még nem láttuk a néger művészt, s abbani föllépte hihetőleg annak tulajdonítható, mert akkor, midőn először működött Pesten, több oldalról figyelmestették, hogy a nagy költő ez óriási tragikus hőst, mint leginkább az ő szakmájába tartozót, venné fel kicsiny, de jelentékeny játéksorozatába. És Ira csakugyan betanulta, mondjuk inkább tisztásta, hozta, a művészi tökély legmagasabb fokára emelte Lear király szerepét. És szerencsések vagyunk mi, kik még így Lear-t az indulatok és szenvedélyek képzeltetlen nagyszerű orkánjának közepett, oly rendkívüli tragikai hatással soha sem láttunk s nem is fogunk többé látni, s csak sajnálhatjuk a birtt költőt, ki saját teremtményét így óriási nagy-

ságban, így dicsőített alakban nem láthatá. Hasztalan fáradság volna a játék egyes részleteit hosszas elemezni, s rajzolgatni; — nem nyújtana az kellő fogalmat a távolban lévő közönségnek. — Ha a néger művészről azt mondják, hogy ő született Othelló, s ez koronája minden szerepének, akkor méltán mondhatjuk, hogy ő mint Lear ikertestvére Othellónak, s most már kettős koronája van szerepeinek. — A nagy művészek ez alkalommal is jó segílyt nyújtottak a mi színészeink, különösen Bulyovszkiné (Cordelia), Feleki (Edgar), Szigeli (Edmund), Szilágyi (Kent gróf) jelesen tüntették ki magukat. — A fölemelő belépő díjak mellett is nagyszámú közönség, páratlan lelkesedéssel.

HIRFÜZÉR.

— Bulyovszkiné ügyében. Nemrég köteleességünknek tartottuk a t. művészt megírni a miatt, hogy Debreczenben egy magyar szerepet sem játszott. És ő egy, honleányi érzelmére féltékeny, honleányi becsületére, büszke nőhöz illőleg védte magát. Hasonlóan cselekvék azon talán tulságos hazafüdi aggodalomból eredhetett, de mindenesetre gyöngédelen és méltatlan megtámadások ellenében, mik több magyar író, s különösen Gyulai Pál tollából a legdühösebb nyilazporként szórattak rá. — Ámde e mérges nyilak halálos seb okozása nélkül pattantak vissza a művészre tiszta öntudata, s a közönség iránti jó véleményének őrcpaizsáról. Annyival is inkább, mert az írtóháború jellegét viselő megtámadásnak igen gyöngé alapja volt az, hogy Bulyovszkiné egy német lapban némi határozatlan s homályba burkolt vágyat fejezett ki az iránt, hogy hazai művészetünk korlátozott, szűkebb köréből egy tágasabb, szabadabb térre szeretne lépni, — ha t. i. szellemének s magasztosabb röptét, eszményi ábrándképét nem léncolná le a körülmény, a ridög való. — Hát ugyan van-e ezen nemes s nagyratörő vágy kifejezésében valami hazaellenes bűn? Ép oly ártatlan dolog, mintha valamely magyar író, ki tehetségét sem szellemileg, sem anyagilag nem látja kellően méltányolva, így sóhajtna fel: Szerettek honom, kedves mostoha anyám, de azért még is inkább ohajtnék oly haza tevékeny polgára lenni, hol az érdemet kellően méltányolják, s hol a haza édesanyjai forró ápolással ápolja kitűnő fiait! — Nem csoda, ha nálunk sokszor végték elkedvetlenedik, s kétségbeesik a művész és író! — És valóban volt is már rá elég példa, hogy magyar születésű művészeink, íróink, a miénk-nél kedvezőbb éghajlat alatt keresték szellemi kifejeződésüket és találtak menhelyet, s mig itt semmi nem lett volna belőlük, ott nagygyá lettek ápolott tehetségek által. — Ugyanazon uraknak, kik Bulyovszkinét pusztá vágy nyilvinitása miatt oly kegyetlennel megróhták, — miért nem jutott eszükbe egy Dürer Albertot, Ungert, Fodort, Liszt Ferencet, Med-

nyánszkyt, Lehnaut, Jonachimot, Reményi Edét, Sap-
phirt, Stégert, Csillag Rózát, Bolnayt, Hugót, Hiadort,
s több, a *tágas nagy világban* életű levegőt keresett
hazánkfiait és leányait hasonló fegyverrel megtámadni?!

— Valamint mindezek külföldön működésükkel nem
homályosíták el a magyar nevet, sőt nagyobbára fényt
árasztottak reá; — úgy Bulyovszkiné is, ha csak-
ugyan tétleg elszánná magát valamely külföldi elő-
kelő színpadon fellépni, s oly jelesen játszának, mint
a nemzeti színpadon, s oly tisztán ejtené ki az ide-
gen szót mint a magyart; — valóban nem vallana
kudarcot, a magyarnak is dicsőséget szerezne ez
által, sőt ha azt csak ideiglenesen gyakorolná s
diadalai után ismét visszatérne honába, s itt ismét
működne anyai nyelvén, — sokkal inkább betöltené
h onleányi tisztét, mint azok, kik művészeti vágyaik
kielégítése végett régkép elhagyták s megtagadták
hazájukat, s mikor már jól folyt dolguk, soha nem
emlékeztek meg arról. — Mi ilyesmit fel sem tudunk
tenni Bulyovszkynéról, s kívánjuk azt — mit ő maga
is mindig legforróbban ohajtott, — hogy egy jól szer-
vezett magyar drámai és népszínműi társasággal utazza
be a nagy világot, s külföldön is mint magyar mű-
vész arasson diadalokat; — jelenleg pedig bár-
mily kellemetlenül hat is reá írói és színészi ellenei-
nek üldözése, e miatt ne csüggedjen el, s ne akar-
jon bár ideiglenesen is visszavonulni azon színpadról,
melynek ő egyik életű lelke, fűdisze, és büszke-
sége!

— A Nemzeti beszély- és regénytár
ügyében e lap szerkesztője nem rég ily tartalmu
köriratot bocsátott szét; „Midőn ez irodalmi vállá-
latra előfizetést hirdettem, főcélom volt a magyar
olvasó közönség javára a lehető legelőcsőbb regény-
s beszélygyűjtemény kiadását eszközölni, s íróinkban
még nagyobb munkásságot kifejteni. Többen öröm-
üdvözettel fogadák tervemet s azzal biztattak, hogy
számos előfizető fogja vállalatom létrejövetelét s fen-
tartását biztosítani, (csupán a Pesti Napló lépett föl
irányában ellenséges indulattal.) Azonban, fájdalom!
reményemben csalatkoztam. A példátlan olcsóságú re-
génytárra, *hihetőleg a gyakori csatlódások s pénz-
szűke miatt* oly kis számmal jelentkeztek a t. előfize-
tők, hogy a bejött összeg az előleges költségeket is
alig fűdözte, nem hogy a *kiállításra elégséges lett*
volna. A dolog ilyen állásában kénytelen vagyok
visszalépni, kötelességemnek tartván t. előfizetőimet
illően kármentesíteni. (S ez már eddig nagyobbára
meg is történt.) — Nem hagyhatjuk említetlenül,
hogy e gyászos jelentésre Milanóból egy magas állású
magyar ur következő sorokat írt hozzánk: „Sajnátko-
zással értesülék körleveléből, hogy a hirdetett re-
génytár földieink részvéttlensége miatt megbukik;
azután panaszkodik a magyar, hogy az Isten elhagyta
népünket; pedig dehogy hagyta el! Elhagyta maga-
magát, és tátott szájjal várja hogy röptüljenek belé a
sült galambok.“ — Ezen Lombardia szelíd éghajlata
alól jött vigasztalásra minket is Bulyovszkyné vágya
kezdett környezni, s nem lehetne csodálni, ha e
vágy valódi miazmává válnék közöttünk.

— A Kalauz szerkesztőjének azon
célszerű indítványát, hogy ünnepnapokon két ízben
tartassék előadás a nemzeti színpadon, délután és
estve, teljesen pártoljuk, s meg vagyunk győződve,
hogy az igazgatóság mielőbb életbe fogja ezt lép-
tetni.

— A Családi lapok című tudományos és
szépirodalmi folyóirat új folyamának 1-ső füzeté So-
mogyi Károly szerkesztése mellett megjelent, s érde-
kes és tanulságos tartalmánál fogva remélhető, hogy
nagyobb pártolásban részesül, mint eddig. — Ösz-
szesen 8 kötetben jelenik meg, mintegy 80 íven.

— A Nagytűkör megszűnván, helyette Ka-
kas Márton albuma lép életbe, s így csak a
cégér változik.

— Devrient Frigyes, hannoveri udvari
színész a pesti német színpadon fényes sikerrel ven-
dég szerepelt.

— Dicsőült Lendvaink arcképére
több vidéki fizet elő, mint helybeli; pedig mi az el-
lenkezőt vártuk, főleg helybeli pályatársaitól. — E
nagyszerű arcképre, mely már jövő héten elkészül,
csak a következő pesti márciusi vásárig fogadunk el
előfizetést, miután beáll a magasabb bolti ár.

ÉRTESETÉS. Tisztelettel értesitem a t. e. közönsé-
séget, kik az általam 65 db. arannyal jutalmazott pá-
lyanyertes magyar zeneművekre megrendelést tettek,
hogy a kérdéses zeneművekből már az első 50 példány
elkészült s most már folytonos nyomás alatt vannak a
többi példányok is. — miután azonban a nyomtatás, —
mintegy ötven lapra terjedvén a füzet tartalma —
csak lassan haladhat, apródonként fogom azt a
megrendelőknek expedálni oly formán, hogy józsef
napi pesti vásárra minden megrendelő ki fog elő-
gittetni.

Azok, a kik még e becses zeneműveket birni
ohajtják, addig mindig megrendelhetik a beküldendő
2 f. 30 kr. külön 10 krp. postapénz mellékletével, a
lakhely s utolsó posta pontos feljegyzésével, s ezen le-
veleket, illetőleg megrendeléseket, sürgős dolgaik a
fővárostól néhány napra távol tartván: egyenesen Va-
hot Imre szerkesztő címe alatt, országút 5-ik szám
alatt, kérem beküldetni.

Pesten, 1858. február 22-én.

Matók Béla.

LEVELEZÉS.

RÓD-MEZŐ-VÁSÁRHELY. (Jótékony célú
táncestély. — Székács József, zongora
művész hangversenye. — Társaséletünk.
— Nyílt válasz a tatai derék levelező.
Borongó úrnak. — Battyubál.) Farsangunk
végre mégis, megtermé gyümölcseit, f. hó 6-án a zene-
egylet, és sétány alapítókéjének gyarapítására fényes
táncvigalmunk volt; az eredmény eléggé bebizonyítja,
hogy közönségünk szent célok pártolásánál mindig ál-
dozatokész. Székács József, ismert zongoraművész f.